

Leerlijnen bij het pakket 'Veilig op het internet!'

De lessenreeks **'Veilig op het internet!'** bevat voor elk leerjaar van de lagere school leerwerkbladen voor de leerling en een lesbegeleiding voor de leerkracht:

- leerjaar 1: Ik draag zorg voor de computer en tablet ... jij ook?
- leerjaar 2: Heb je soms een sleutel nodig op het internet?
- leerjaar 3: Wat doe je wel of beter niet op het internet?
- leerjaar 4: Ben jij een slimme en beleefde e-mailer en chatter?
- leerjaar 5: Wat deel je wel of niet op het internet?
- leerjaar 6: Hoe gedraag ik me op het internet?

Auteurs: Jordan Biskup, Ann Jacobs

Tekeningen: Frieda Van Raevens, Coen Hamelinck, Roy Korpel, Freek van Haagen, Brun Croes, Dick Grinwis

Lay-out en zetwerk: D'hondt-Ravijts

Met dank aan Katrijn Van den Abeele en Nel Broothaerts van Child Focus voor het verstrekken van achtergrondinformatie bij het tot stand komen van deze lessenreeks.

Voor informatie over vorming voor leerkrachten, infosessies voor ouders, achtergrondinformatie of didactische materialen i.v.m. veilig internetten: www.clicksafe.be

Eindtermen ICT

		L1	L2	L3	L4	L5	L6
ET 1	hebben een positieve houding tegenover ICT en zijn bereid ICT te gebruiken om hen te ondersteunen bij het leren.						
ET 2	gebruiken ICT op een veilige, verantwoorde en doelmatige manier.						
ET 3	kunnen zelfstandig oefenen in een door ICT ondersteunde leeromgeving.	b	b	b	b	b	b
ET 4	kunnen zelfstandig leren in een door ICT ondersteunde leeromgeving.	b	b	b	b	b	b
ET 5	kunnen ICT gebruiken om eigen ideeën creatief vorm te geven.						
ET 6	kunnen met behulp van ICT voor hen bestemde digitale informatie opzoeken, verwerken en bewaren.						
ET 7	kunnen ICT gebruiken bij het voorstellen van informatie aan anderen.						
ET 8	kunnen ICT gebruiken om op een veilige, verantwoorde en doelmatige manier te communiceren.						

Leerplandoelen Media GO!

		L1	L2	L3	L4	L5	L6
7.1.1	Een positieve houding hebben t.o.v. media en openstaan voor een brede waaier aan communicatiemiddelen en expressievormen.						
7.1.6	Toestellen, materialen en software op een zorgzame manier hanteren.						
7.1.7	Bereid zijn om media te gebruiken bij het leren.	b	b	b	b	b	b
7.2.2	Aangeven welke media gebruikt worden om een verbale boodschap te zenden.						
7.2.3	Aangeven welke media gebruikt worden om een non-verbale boodschap te zenden.						
7.2.5	Verwoorden welke impact media hebben op de leefwereld van de mensen.						
7.2.7	De zender en de ontvanger(s) van de boodschap benoemen.						
7.2.8	Beschrijven wat zender en/of ontvanger(s) met het medium beogen.						

		L1	L2	L3	L4	L5	L6
7.2.9	Benoemen hoe de zender van de boodschap rekening houdt met de ontvanger(s).						
7.3.1	Technische vaardigheden ontwikkelen i.f.v. het hanteren van media.	b	b	b	b	b	b
7.3.1	Technische vaardigheden ontwikkelen i.f.v. het hanteren van media.						
7.3.2	Beschrijven wat je met het medium kan doen.						
7.3.3	Uit een vertrouwd aanbod het gepaste medium (toestellen, apparaten en software) kiezen en gebruiken i.f.v. een behoefte.	b	b	b	b	b	b
7.3.3	Uit een vertrouwd aanbod het gepaste medium (toestellen, apparaten en software) kiezen en gebruiken i.f.v. een behoefte.						
7.3.7	Informatie in aangereikte bronnen zoeken.						
7.3.8	Met behulp van media informatie vinden door een zoekstrategie te gebruiken.						
7.4.3	Een eigen digitaal profiel maken.	b	b	b	b	b	b
7.4.4	Veilig en efficiënt deelnemen aan sociale netwerken.						
7.4.5	Voor- en nadelen van het participeren aan sociale netwerken verwoorden.						
7.5.1	Kritisch het eigen mediagebruik onderzoeken en bespreken (als zender en als ontvanger).						
7.5.2	Uitleggen hoe het eigen mediagebruik geoptimaliseerd kan worden.						
7.5.3	Omgaan met ongewone of ongewenste communicatie.						
7.5.4	Andermans informatie respecteren.						
7.5.5	Eigen informatie beschermen.						
7.5.6	Reflecteren over het werkelijkheidsgehalte van een boodschap.						
7.5.7	De betrouwbaarheid van een boodschap onderzoeken en vergelijken.						
7.5.8	Onderzoeken hoe ze wenselijk kunnen reageren op ontvangen boodschappen.						
7.5.9	Bij het ontwerpen van (multi)mediale boodschappen rekening houden met de mogelijke gevolgen ervan voor zichzelf en anderen.						

Leerplandoelen Wo GO!

		L1	L2	L3	L4	L5	L6
3.1.5.3	Aangeven wat je kan doen als je ongewild met schokkende beelden ... geconfronteerd wordt.						
3.1.5.6	De regels m.b.t. veilig internetten, veilig chatten en vriendensites toepassen.						
3.1.5.12	Met voorbeelden het verschil tussen reclame en objectieve informatie uitleggen.						
3.1.5.13	Een kritische en weerbare houding innemen t.o.v. reclame.						
3.3.5.1	Effecten van technische systemen op het dagelijks leven en de samenleving illustreren: Internet: Privacy op internet - Communicatie via Facebook						

Leergebiedoverstijgende doelen ICT OVSG

		L1	L2	L3	L4	L5	L6
LOD-ICT-03.01	De leerlingen zijn bereid voor hen bestemde programma's te gebruiken voor het inoefenen van de leerinhoud.	b	b	b	b	b	b
LOD-ICT-03.02	De leerlingen kunnen programma's en/of hulpmiddelen kiezen in functie van het inoefenen van verwerkte leerinhouden.	b	b	b	b	b	b
LOD-ICT-03.03	De leerlingen kunnen eenvoudige, ingebouwde procedures in programma's begrijpen en deze correct uitvoeren.	b	b	b	b	b	b
LOD-ICT-03.04	De leerlingen kunnen oefenen met voor hen vertrouwde programma's.	b	b	b	b	b	b
LOD-ICT-03.05	De leerlingen kunnen aan de hand van een vooropgestelde norm nagaan of de leerinhoud voldoende is inge oefend met behulp van een: ingebouwde correctiesleutel; ingebouwde toets; streefscore ...	b	b	b	b	b	b
LOD-ICT-03.06	De leerlingen kunnen reflecteren over de meerwaarde van ICT bij het inoefenen van de leerinhoud en kunnen hun gedrag in functie hiervan aanpassen in de toekomst.	b	b	b	b	b	b
LOD-ICT-04.01	De leerlingen zijn bereid voor hen bestemde programma's te gebruiken bij het verwerven en verwerken van de nieuwe leerinhoud.	b	b	b	b	b	b
LOD-ICT-04.02	De leerlingen kunnen programma's en/of hulpmiddelen kiezen in functie van de te verwerven en verwerken leerinhouden.	b	b	b	b	b	b
LOD-ICT-04.03	De leerlingen. kunnen eenvoudige, ingebouwde procedures in programma's begrijpen en deze correct uitvoeren.	b	b	b	b	b	b
LOD-ICT-04.04	De leerlingen kunnen zelfstandig leren met voor hun vertrouwde programma.	b	b	b	b	b	b
LOD-ICT-04.05	De leerlingen kunnen aan de hand van een vooropgestelde norm nagaan of de leerinhoud voldoende is verworven en verwerkt met behulp van een: ingebouwde correctiesleutel; ingebouwde toets; streefscore ...	b	b	b	b	b	b
LOD-ICT-04.06	De leerlingen kunnen hun leerproces bijsturen wanneer ze bij het zelfstandig leren niet het gewenste resultaat bereiken.	b	b	b	b	b	b
LOD-ICT-04.07	De leerlingen kunnen reflecteren over de meerwaarde van ICT bij het verwerven en verwerken van nieuwe leerinhoud en kunnen hun gedrag in functie hiervan aanpassen in de toekomst.	b	b	b	b	b	b
LOD-ICT-05.01	De leerlingen zijn bereid ICT te gebruiken om informatie op te zoeken.						
LOD-ICT-05.02	De leerlingen weten dat veel informatie digitaal beschikbaar is.						
LOD-ICT-05.04	De leerlingen kunnen een informatievraag vertalen in één of meer trefwoorden.						
LOD-ICT-05.07	De leerlingen kunnen de digitale informatiebron kiezen die het meest geschikt is om hun informatievraag te beantwoorden als een aantal mogelijke digitale informatiebronnen aangeboden zijn.						
LOD-ICT-05.09	De leerlingen maken verantwoord en doelbewust gebruik van elektronische informatiebronnen.						
LOD-ICT-05.10	De leerlingen kunnen zoekacties uitvoeren met behulp van een digitale bron als de digitale bron informatie bevat over één of een beperkt aantal gelijkaardige onderwerpen.						
LOD-ICT-05.11	De leerlingen kunnen zoekacties uitvoeren met behulp van een digitale bron als de digitale bron informatie bevat over diverse onderwerpen.						
LOD-ICT-05.12	De leerlingen kunnen zoekacties uitvoeren met behulp van één digitale bron.						
LOD-ICT-05.13	De leerlingen kunnen zoekacties uitvoeren met behulp van verschillende digitale bronnen.						

		L1	L2	L3	L4	L5	L6
LOD-ICT-05.14	De leerlingen kunnen zoekacties uitvoeren door middel van eenvoudige procedures: de ingebouwde zoekfunctie van de digitale bron volgen.						
LOD-ICT-05.15	De leerlingen kunnen zoekacties uitvoeren door middel van eenvoudige procedures: een aangepaste zoekrobot gebruiken.						
LOD-ICT-05.16	De leerlingen tonen bereidheid en volharding bij het opzoeken van digitale informatie.						
LOD-ICT-05.17	De leerlingen streven naar orde, nauwkeurigheid en systematiek bij het zoeken van informatie.						
LOD-ICT-05.18	De leerlingen kunnen de digitale informatie die voldoet aan hun informatievraag selecteren.						
LOD-ICT-05.19	De leerlingen kunnen nagaan of de geselecteerde digitale informatie voldoet aan hun informatievraag en indien nodig hun zoekproces bijsturen.						
LOD-ICT-05.21	De leerlingen kunnen reflecteren over hun digitaal zoekproces naar informatie en indien nodig hun werkwijze in de toekomst aanpassen.						
LOD-ICT-08.01	De leerlingen zijn bereid ICT te gebruiken om op een veilige en verantwoorde manier te communiceren.						
LOD-ICT-08.02	De leerlingen kunnen het meest geschikte communicatiekanaal kiezen.						
LOD-ICT-08.04	De leerlingen weten dat iemand zich via elektronische communicatiekanalen anders kan voordoen dan dat hij/zij in werkelijkheid is.						
LOD-ICT-08.05	De leerlingen zijn waakzaam bij het doorspelen van hun persoonlijke gegevens.						
LOD-ICT-08.06	De leerlingen respecteren de elementaire regels en omgangsvormen bij het elektronisch communiceren .						
LOD-ICT-08.07	De leerlingen respecteren de privacy van anderen.						
LOD-ICT-08.08	De leerlingen zien in dat ICT niet mag gebruikt worden om anderen lastig te vallen of te pesten en passen dit toe.						
LOD-ICT-08.09	De leerlingen gaan niet in op dubieuze berichten of verzoeken met een onduidelijke herkomst.						
LOD-ICT-08.10	De leerlingen verwittigen een bekende volwassene ingeval van ongewenste boodschappen.						
LOD-ICT-08.11	De leerlingen kunnen kritisch reflecteren over de kwaliteit van hun communicatie en zo nodig hun werkwijze in de toekomst bijsturen.						
LOD-ICT-08.12	De leerlingen zijn kritisch ingesteld t.o.v. bepaalde aan hen gerichte elektronische boodschappen.						
LOD-ICT-09.02	De leerlingen weten dat er diverse soorten elektronische communicatiekanalen bestaan.						
LOD-ICT-09.03	De leerlingen kunnen diverse elektronische communicatiekanalen benoemen.						
LOD-ICT-09.04	De leerlingen kunnen eenvoudige kenmerken van elektronische communicatiemiddelen verwoorden.						
LOD-ICT-09.06	De leerlingen kunnen het meest geschikte communicatiekanaal kiezen rekening houdende met één of meer van volgende criteria: de beschikbaarheid van het medium; de snelheid waarmee men wil communiceren (vraag en snelheid antwoord); de kostprijs van de communicatie; het persoonlijk gebruiksgemak; de ontvanger; synchrone en asynchrone communicatie						
LOD-ICT-09.16	De leerlingen kunnen de inhoud van de boodschap aanpassen aan het publiek waarvoor de boodschap bestemd is (bv. het taalgebruik).						

Leerplandoelen Mediaopvoeding VVKBaO

		L1	L2	L3	L4	L5	L6
ME1.1	Zich bewust zijn van de aanwezigheid van media in de hen omringende wereld.						
ME1.2	De eigenheid van verschillende media(talen) en de mediawereld ontdekken, aanvoelen en begrijpen.						
ME1.3	Het aan media verbonden communicatieproces van 'zenden' en 'ontvangen' ervaren, begrijpen en illustreren.						
ME1.4	Voor hun bedoelde mediaboodschappen begrijpen.						
ME1.5	Zich op basis van mediacontent een mening over iets kunnen vormen.						
ME1.8	Op voor hen bestemde mediacontent gepast kunnen reageren.						
ME1.11	Voor hen relevante basisbegrippen en gangbare termen die verbonden zijn aan media en de omgang ermee, kennen en kunnen gebruiken.						
ME1.13	Interesse en verwondering tonen voor technologieën en ontwikkelingen binnen de mediawereld.						
ME2.3	Beseffen dat eenzelfde mediaboodschap vanuit verschillende standpunten op een andere manier ervaren kan worden.						
ME2.4	Mediaboodschappen kritisch beoordelen naar inhoud, vorm of gebruik.						
ME2.7	Inzien dat bepaalde mediacontent positieve en negatieve gevolgen kan hebben voor het eigen welzijn en dat van anderen.						
ME2.8	Bij het ontwerpen van mediacontent rekening houden met de mogelijke gevolgen ervan voor zichzelf en anderen.						
ME2.9	De mogelijkheden van de media op een positieve, verantwoorde en waardebewuste manier aanwenden.						
ME2.10	Interesse tonen voor het mediagebruik van anderen behorend tot de eigen en andere culturen.						
ME2.12	Een kritische en reflecterende houding ontwikkelen ten opzichte van de eigen en andermans omgang met media en met de mediawereld.						
ME3.1	De mogelijkheden van voor hen bedoelde mediamiddelen ontdekken.						
ME3.3	Technische vaardigheid ontwikkelen bij het gebruik van voor hen toegankelijke mediamiddelen.	b	b	b	b	b	b
ME3.4	Voor hen bedoelde mediamiddelen op een verantwoorde en veilige manier gebruiken.						
ME3.5	Voor hen bedoelde mediamiddelen en hun toepassingen kennen en benoemen.						
ME3.6	Zorg dragen voor de eigen en andermans mediamiddelen.						
ME3.7	Bereid zijn technische en instrumentele vaardigheid met betrekking tot media te ontwikkelen door te oefenen (leren leren).	b	b	b	b	b	b